

Kontrola povinností při nakládání s kaly z ČOV

Veronika Jarolímová

20.5.2015 Konference vodovody a kanalizace



ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Obsah prezentace

- **Aplikace kalů na ZPF**
 - **Kompostování**
- 1) Principy nastavené legislativou
 - 2) Zjištění z praxe - obecně
 - 3) Kontrolní zjištění ČIŽP
 - 4) Závěr

Legislativa

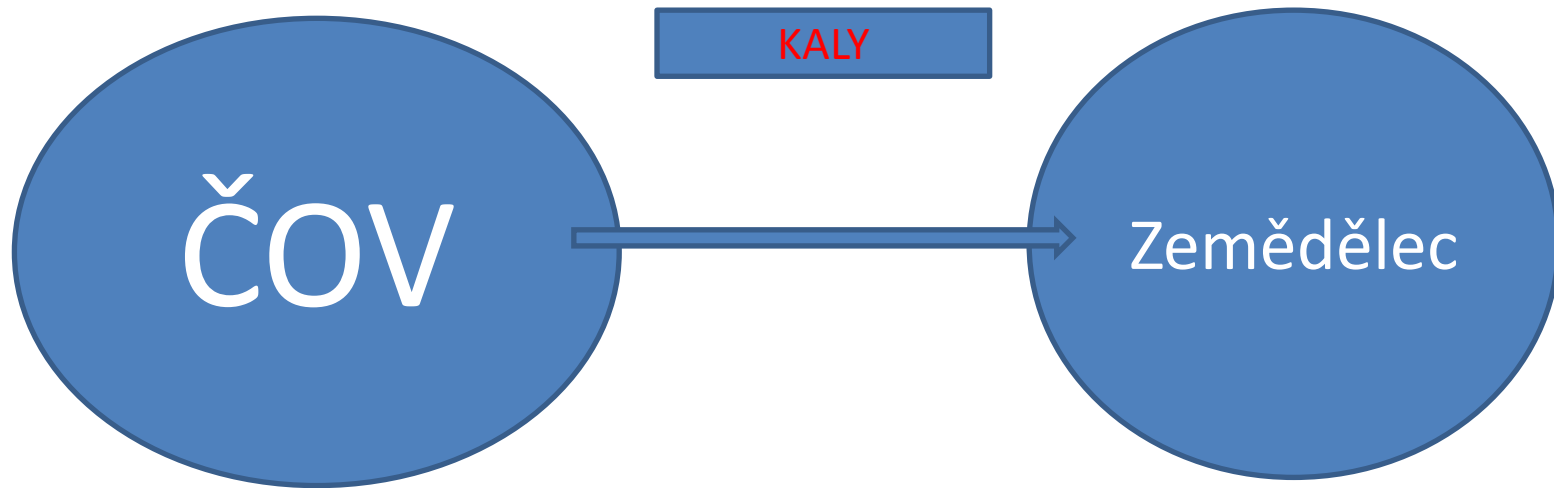
Aplikace kalů na ZPF

- Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech
 - § 33 povinnosti při používání kalů
na zemědělskou půdu
- 382/2001 Sb. o podmínkách použití

Kompostování

- 341/ 2008 Sb. o podrobnostech s biologicky rozložitelnými odpady

Správné nakládání s kaly z ČOV (v souladu se záměrem při tvorbě legislativy)



Povinnosti provozovatele ČOV - původce

- Upravit kal – hygienizace
- vypracování **Programu použití kalů z ČOV**
- Předání „programu zemědělci“

Program použití kalů z ČOV – doložení splnění podmínek stanovených zákonem a vyhláškou č. 382/2001 Sb.

Rozbory kalů
Rozbory půd
na ZPF



za splnění podmínek
výpočet dávky a aplikace

Povinnosti zemědělce

- Použít pouze **upravené kaly** s ohledem na nutriční potřeby rostlin
- V souladu se zákonem a vyhláškou č. 382/2001 Sb., a s „Programem použití kalů na ZPF“
- Ohlásit aplikaci kalů ÚKZUZ

?? **UPRAVENÉ KALY** – kal, který prošel biologickou, chemickou nebo tepelnou úpravou, dlouhodobým skladováním nebo jakýmkoliv jiným procesem , tak že se významně sníží obsah patogenních mikroorganismů – **HYGIENIZACE kalů !!**

Zjištění z praxe

ČOV

- změny technologií
- budování „menších ČOV“
- informovanost provozovatelů
- problém se skladováním kalů (sekundární kontaminace...)
- předávání kalů svozovým společnostem ne přímo zemědělci
- kontrola zdrojů rizikových látek v kalech (Hg – zubaři..)

Zjištění z praxe

Svozové společnosti

- nedostatky ve vypracování „Programu použití kalů“
- předávání kalů mezi sebou
- skladování

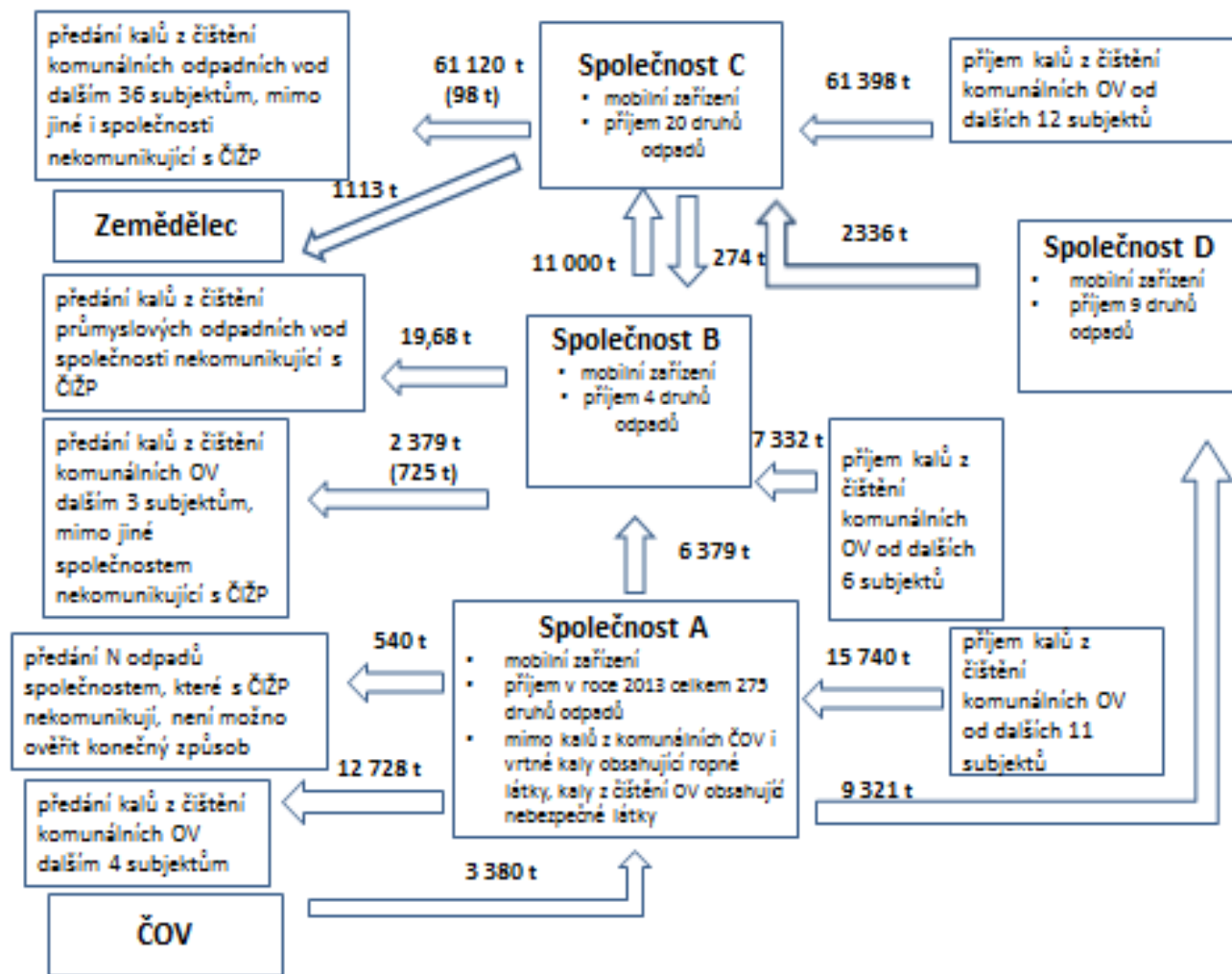
Zemědělci

- skladování
- dodržování dávek hnojení

Zjištění z praxe

- Kontroly jsou z velké části prováděny na základě podnětů
- Jedná se o tisíce tun kalů z ČOV
- Předávání kalů mezi několika oprávněnými osobami
- Problém je skladování kalů
- Nakládání s kaly u zemědělce (skladování, aplikace...)
- V některých případech zemědělec popře převzetí kalů
- Kaly jsou předány subjektům, které nekomunikují z ČIŽP, ČIŽP podala trestní oznámení PCR

Předávání kalů z ČOV mezi oprávněnými osobami



Deponie kalů

1) Podnět na deponii kalů z ČOV u zemědělce

- kaly byly skladovány v zemědělském podniku na zpevněném platě
- při dešti došlo k jejich rozplavení do obce
- byla uložena sankce dle zákona o vodách
- jednalo se o cca 600t kalů
- byla provedena kontrola zemědělce i odpadářské firmy
- kontrola zemědělce, při kontrole i zástupce odpadářské firmy
- bylo sděleno, že se jedná o kaly z ČOV A a B

Závěr : ověřeno u ČOV –zjištěno, že ČOV A žádné kaly odpadářské firmě nedala a ČOV B předala pouze cca 200 tun. Inspekce si vyžádala vysvětlení nejasností – inspekci sděleno, že se jednalo o jiné kaly, a to z ČOV C

Deponie kalů

2) Podnět na deponii kalů z ČOV u zemědělce

- kontrola byla provedena ve spolupráci s ÚKZÚZ
- jednalo se o 4 450t
- podezření, že kaly jsou ukládány i jinými subjekty, než, které měly uzavřenu smlouvu se zemědělcem (MÚ)

Závěr: zemědělec neaplikoval kaly v souladu s vypracovanými „programy“ (aplikoval vždy pouze část) – ČIŽP uložila sankci

ÚKZUZ – zakázal aplikaci kalů do doby, než bude zpracován „program“

Kompostárny

- * Kontrolou kompostárny bylo zjištěno **porušování následujících podmínek provozního řádu**
 - **Kaly z ČOV byly přijímány bez ověření, že tyto splňují požadavky na kvalitu ČSN 465735 Průmyslové komposty**, znaleckým posudkem byl zjištěn zvýšený obsah arsenu, zinku, mědi a rtuti, bylo konstatováno, že tyto pochází z přijímaných kalů
 - **Nebyl dodržován požadovaný poměr vstupních surovin (odpadů), kaly tvořily cca 80%**
 - **Kompostovací proces nebyl řízen v souladu s požadavky provozního řádu**, měření teploty, dosažení požadovaných teplot, překopávání kompostu..., z tohoto důvodu došlo následně k nárůstu patogenních mikroorganismů (Termotolerantní koliformní bakterie až 240 000KTJ v 1 g – hodnota na vstupu méně než 5, enterokoky až 36 000KTJ/g – hodnota na vstupu – 650) – původ kaly
 - **Jednalo se o cca 20 000 t kalů z ČOV**

Kompostárny

- **Kontrolou kompostárny bylo zjištěno, že tato přebírala kaly, které nekompostovala** ale po 3 až 9 měsících je aplikovala přímo na zemědělskou půdu

Závěr – problematické oblasti

- kvalita výstupních kalů závisí na konkrétní technologii ČOV a kvalitativním charakteristikám odpadních vod do ČOV – proměnlivé složení
- v současné době většina ČOV řeší kalovou koncovku předáním odpadářské společnosti (minimálně desítky tisíc tun kalů), které přebírají i jiné kaly z jiných ČOV, případně kaly z jakýchkoliv jiných průmyslových technologií
- evidenčně se pak ztrácí přehled, které kaly byly na ZPF následně ve skutečnosti využity, což vzhledem k přímé vazbě na potravinový řetězec (kaly se používají k hnojení potravinářských plodin) představuje velmi významné riziko ohrožení životního prostředí resp. lidí
- náprava stavu kvality orné půdy velmi obtížná až nerealizovatelná

Děkuji vám za pozornost.

Jméno autora

jarolimova_veronika@cizp.cz

www.cizp.cz



**ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**

